



NOTAT

Beregningsnotat: Skøn for arbejdsudbudseffekter ved indførelse af opholdskrav på dagpenge (7 ud af de seneste 8 år), L13

Forslag

Der indføres et opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge, så medlemmer af en arbejdsløshedskasse (med enkelte undtagelser) skal have opholdt sig lovligt i Danmark eller i et andet EU/EØS-land i sammenlagt 7 ud af de seneste 8 år for at kunne få ret til arbejdsløshedsdagpenge. Hvis kravet ikke er opfyldt, kan den ledige have ret til integrationsydelse, hvis betingelserne for at modtage denne ydelse i øvrigt er opfyldt.

Indførelsen af opholdskravet vil endvidere have betydning for modtagere af sygedagpenge og barseldagpenge i de tilfælde, hvor retten til sygedagpenge og barseldagpenge afhænger af, at personen opfylder betingelserne for ret til arbejdsløshedsdagpenge. De berørte personer kan i stedet have ret til integrationsydelse, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

Skøn for berørt målgruppe

Skønnet i L13 er baseret på en population af dagpengemodtagere i 2014. Målgruppen, der skønnes at blive påvirket af ændringer på området er identificeret ved at betragte personer, som ikke har opholdt sig i Danmark 7 ud af de seneste 8 år.

Dernæst er der foretaget et skøn over, hvor stor en andel af disse personer, der forventes at være undtaget af regelændringerne på området. Borgere fra EU/EØS-lande indgår ikke i analysen, idet ophold i EU/EØS sidestilles med ophold i Danmark, og derfor antages alle her at opfylde opholdskravet. For så vidt angår danske statsborgere er det beregningsteknisk antaget, at 75 pct. vil opfylde opholdskravet, fordi de antages at have opholdt sig i EU/EØS-lande eller er undtaget på anden vis, mens det for tredjelandsborgere forventes, at langt de fleste ikke vil opfylde opholdskravet – svarende til 95 pct.

Målgruppen af sygedagpengemodtagere, der bliver påvirket af opholdskravet, er udregnet med udgangspunkt i populationen for målgruppen af dagpengemodtagere, der bliver påvirket. Det skønnes med betydelig usikkerhed, at ca. 10 pct. af de berørte danske statsborgere og ca. 16 pct. af de berørte tredjelandsborgere ligeledes vil blive berørt for så vidt angår retten til sygedagpenge *jf. tabel 1*. Når der tages højde for hvor længe personerne er på sygedagpenge, skønnes det med betydelig

usikkerhed at svare til i alt ca. 220 fuldtidspersoner, heraf ca. en tredjedel danske statsborgere¹.

Der findes ikke evidens for hvorvidt personer på barselsdagpenge reagerer på ydelsesændringer. Det er derfor ikke indregnet adfærdseffekter af disse.

Tabel 1. Målgruppe for opholdskrav på dagpenge (7 ud af de seneste 8 år), fuldtidspersoner, 2014

	<i>Berørte personer</i>		<i>Fuldtidspersoner</i>	
	Dagpenge	Sygedagpenge	Dagpenge	Sygedagpenge
Danske statsborgere	2.500	250	700	70
Tredjelandsborgere	3.950	600	1.450	150
I alt	6.450	850	2.150	220

Anm: Afrundet til nærmeste 50.

Kilde: Beskæftigelsesministeriets egne beregninger.

Skøn for adfærdsvirkninger for dagpengemodtagere

Det skønnes, at 80 pct. af hhv. danske statsborgere og tredjelandsborgere vil have ret til integrationsydelse, mens de resterende 20 pct. af grupperne ikke vil være berettiget til anden offentlig forsørgelse. Personer i målgruppen vil dermed opleve en ydelsesreduktion ved at gå fra dagpenge til integrationsydelse eller selvforsørgelse.

Vurderingen af virkningen på arbejdsudbuddet, som følge af en lavere sats for dagpengemodtagere, er foretaget med udgangspunkt i de skønnede adfærdsvirkninger, som blev anvendt ifm. Dagpengekommissionens arbejde. Via et policy-eksperiment i dagpengemodellen er der beregnet en elasticitet for afgang til beskæftigelse på 0,75. Elasticiteten for afgang til beskæftigelse angiver, hvor mange procent antallet af dagpengemodtagere ændres med, når ydelsen ændres med én procent. Elasticiteten er beregnet ekskl. tilgangseffekter. Det skyldes, at forslaget fratager de berørte borgere retten til dagpenge, hvorfor der ikke kan forventes en adfærdsmæssig lavere tilgang til dagpengeledighed.

Den gennemsnitlige ydelsesreduktion for hhv. danske statsborgere og tredjelandsborgere er ca. 63 pct. og 61 pct. Ydelsesreduktionen indebærer, at ca. 20 pct. af begge grupper ikke vil være berettiget til integrationsydelse.

I beregningerne er der efterfølgende taget højde for, at personer med ikke-vestlig eller vestlig baggrund i mindre grad end ledige med dansk oprindelse kommer i beskæftigelse, hvorfor deres adfærdseffekt er nedjusteret med 40 pct.. Nedjusteringen er foretaget på baggrund af et estimat, fra en analyse lavet i forbindelse med dagpengekommissionens arbejde vedr. kortlægning af adfærdseffekterne ved udsigt

¹ På baggrund af udtræk fra DREAM anvendes en gennemsnitlig varighed for danske statsborgere på 21 uger (inkl. 5,8 uge i gennemsnit i jobafklaring) og en gennemsnitlig varighed på 17 uge (inkl. 4,7 uge i gennemsnit jobafklaring) for tredjelandsborgere.

til en ydelsesændring efter opbrug af retten til dagpenge². Endeligt er der foretaget en justering af skønnet til strukturelt niveau med faktor 0,7. Det er gjort for at korrigere for, at ledighedsniveauet i 2014 (som målgruppen tager udgangspunkt i) er højere end ved forslaget indførelse.

På den baggrund skønnes det, at forslaget vil øge arbejdsudbuddet med 510 fuldtidspersoner, når forslaget er fuldt indfaset, *jf. tabel 2*.

Skøn for adfærdsvirkninger for sygedagpengemodtagere

I beregningen af adfærdsvirkninger for sygedagpengemodtagere skønnes det ligeledes, at 80 pct. af hhv. danske statsborgere og tredjelandsborgere vil have ret til integrationsydelse, mens de resterende 20 pct. af grupperne ikke vil være berettiget til anden offentlig forsørgelse. Personer i målgruppen vil dermed opleve en ydelsesreduktion ved at gå fra sygedagpenge til integrationsydelse eller selvforsørgelse.

Vurderingen af virkningen på arbejdsudbuddet som følge af en lavere sats for sygedagpengemodtagere er foretaget på baggrund af en empirisk effektevaluering fra 2018 af sygedagpengereformen i 2014³. Adfærdseffekterne er estimeret på ved at sammenligne forløb op til og efter sygedagpengereformens ikrafttræden.

Ud fra effektevalueringen af sygedagpengereformen i 2014 er der beregnet en elasticitet for afgang til beskæftigelse på 0,34. Elasticiteten for afgang til beskæftigelse er beregnet ved at sætte den procentvise ændring i andelen af sygedagpengemodtagere, der finder job som følge af reformen, i forhold til den procentvise ændring i ydelsen.

Forslaget vil medføre en gennemsnitlig ydelsesreduktion for sygedagpengemodtagere på ca. 60 pct. Ydelsesreduktionen indeholder, at ca. 20 pct. af de berørte ikke vil være berettiget til integrationsydelse. I beregningerne tages der ikke højde for eventuelle forskelle i afgangssandsynlighed mellem danske statsborgere og tredjelandsborgere.

På den baggrund skønnes det, at forslaget vil øge arbejdsudbuddet med cirka 30 fuldtidspersoner, når forslaget er fuldt indfaset, *jf. tabel 2*.

Tabel 2. Arbejdsudbudseffekter af lovforslag om opholdskrav til dagpenge (7 ud af 8 år), fuldtidspersoner, strukturelt

	Fra dagpenge	Fra sygedagpenge	I alt
Danske statsborgere	230	10	240
Tredjelandsborgere	280	20	300
I alt	510	30	540

Anm: Afrundet til nærmeste 10.

Kilde: Beskæftigelsesministeriets egne beregninger.

² Dagpengemodellen – Teknisk analyserapport, oktober 2015, appendiks 3A.

³ Michael Rosholm, Lars Skipper og Kenneth Lykke Sørensen, Effektevaluering af sygedagpengereformen, 2018